

BULETIN INFORMATIV

Activitățile desfășurate de către CDA și ONG-urile partenere în perioada octombrie-decembrie 2023, în cadrul proiectului „Îmbunătățirea accesului la justiție pentru a trăi în demnitate”

Cele mai importante activități realizate în această perioadă de către juriștii CDA au fost:

- ▶ elaborarea și prezentarea publică a studiului privind implementarea protecției temporare pe teritoriul Republicii Moldova;
- ▶ lansarea rețelei liderilor comunității ucrainene, care îi ajută pe conaționali lor stabiliți temporar în țara noastră;
- ▶ desfășurarea mai multor activități de capacitate a membrilor/membrelor rețelei; organizarea mai multor sesiuni de informare juridică și de coeziune socială;
- ▶ elaborarea și distribuirea a patru ghiduri juridice informative și a unui pliant pentru beneficiari.

Date privind activitatea CDA

Studiu privind implementarea protecției temporare, elaborat și lansat;

Rețea de lideri ai comunității ucrainene, creată și susținută;

5 evenimente de coeziune socială, organizate la Cahul, Soroca, Căușeni și la care au participat 182 de beneficiari;

21 de participanți ai rețelei, informați cu privire VBG;

4 ghiduri și un pliant privind accesul la servicii de sănătate, piața muncii, educație a străinilor, persoanelor strămutate, privind regimul de ședere, infracțiunile motivate de ură, elaborate și distribuite;

10 coordonatori/are, asistenți/te de proiect și contabili/le, instruiți/te în domeniul managementului de proiect, funcțiilor manageriale, rolului de coordonator de proiect, comunicării proiectului, narațiunii și raportării financiare.

În perioada octombrie-decembrie a anului 2023, CDA și ONG-urile partenere au continuat să identifice principalele lacune în procesul de obținere a protecției temporare, să consilieze beneficiarii și să le acorde sprijin practic.

Informațiile colectate în procesul de consiliere a refugiaților au fost analizate și au stat la baza studiului „Implementarea protecției temporare acordate pe teritoriul Republicii Moldova persoanelor strămutate din Ucraina: situația după șase luni”.

Implementarea protecției temporare acordate pe teritoriul Republicii Moldova persoanelor strămutate din Ucraina: situația după șase luni

www.cda.md

Concluziile studiului, elaborat de CDA, au fost făcute publice în cadrul unei mese rotunde, desfășurată pe data de 16 octombrie, la care au participat reprezentanți ai ministerelor relevante și ai actorilor din domeniu.

CDA, cu suportul ONG-urilor partenere din cinci raioane, a creat o rețea de lideri ai comunității ucrainene, care îi ajută pe conaționali lor să depășească problemele juridice sau cele legate de integrarea în Republica Moldova. Aceasta a fost lansată pe data de 16 octombrie.

În această perioadă, cei 25 de membri/membre ai/ale rețelei au participat la activități în cadrul cărora și-au fortificat capacitățile de a interveni în sprijinul conaționaliilor lor. Avocații CDA au informat participanții și participantele despre la posibilele soluții juridice pentru cele mai frecvente probleme cu care se confruntă refugiații din Ucraina.

Drept rezultat, membrii/ele rețelei au organizat două evenimente în localitățile Chirsova și Edineț, la care au participat 68 de persoane strămutate și au fost abordate subiecte privind șederea legală pe teritoriul Republicii Moldova, accesul la servicii medicale și educaționale.

În contextul campaniei internaționale „16 zile de activism împotriva violenței în bază de gen”, CDA a informat 21 de membri/re ai/ale rețelei cu privire la formele de violență, rolurile și responsabilitățile actorilor implicați în soluționarea cazurilor de violență în familie. Participanții și participantele au primit materiale informative privind violența în bază de gen, pentru a le distribui persoanelor strămutate.

Consilierii juridici CDA au elaborat patru ghiduri informative și un pliant despre:

- 🌀 accesul la servicii medicale pentru persoanele strămutate din Ucraina;
- 🌀 condițiile de angajare în câmpul muncii a străinilor în Republica Moldova, inclusiv a persoanelor strămutate din Ucraina;
- 🌀 regimul șederii legale în Republica Moldova a persoanelor strămutate din Ucraina;
- 🌀 infracțiunile motivate de ură împotriva străinilor, refugiaților, persoanelor strămutate din Ucraina, unde acestea se pot adresa;
- 🌀 accesul la servicii educaționale și medicale pentru copiii strămutați.

Publicațiile, cu un tiraj de 35.000 de exemplare, au fost distribuite în 31 de raioane și în municipiul Chișinău, la cele 13 filiale ale Inspectoratului General pentru Migrațiune, la primăriile localităților care găzduiesc persoane refugiate, la punctele de asistență financiară, la centrele temporare de plasament al persoanelor strămutate, precum și beneficiarilor, în timpul consilierilor de către juriștii CDA.

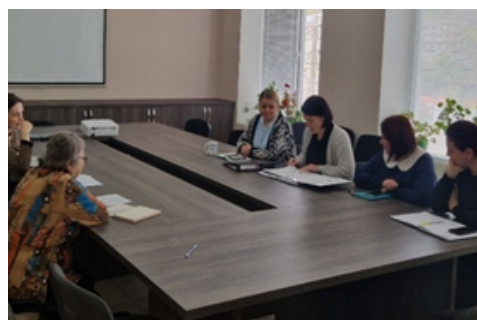

Consilierii CDA au desfășurat cinci evenimente de coeziune socială în Cahul, Soroca și Căușeni, la care au participat 182 de beneficiari/re. În cadrul acestora, juriștii CDA, experții și specialiștii din instituțiile publice au informat publicul despre detaliile privind ultimele modificări în legislația națională privind protecția temporară.

De asemenea, participanții și participantele și-au consolidat cunoștințele privind măsurile de prevenire și protecție în cazurile de violență în bază de gen.

În perioada octombrie-decembrie 2023, CDA a organizat și instruirii pentru reprezentanții celor cinci ONG-uri partenere – A.O. „Centrul de Instruire și Dezvoltare Personală Anima”, A.O. Centrul de Resurse pentru Tineret „Dacia”, A.O. „Vesta”, A.O. „Pas cu Pas regiunea Sud” și A.O. „Centrul de Cooperare Sud”.

10 coordonatori și coordonatoare de proiecte, asistenți și asistente de proiect, contabili și contabile au fost instruiți/te în domeniul managementului de proiect, funcțiilor manageriale, rolului de coordonator de proiect, comunicării proiectului, narațiunii și raportării financiare. Reprezentanții și reprezentantele ONG-urilor partenere au mai beneficiat de sprijinul avocaților CDA privind asigurarea accesului persoanelor strămutate la servicii juridice și căi de atac.

➤ A.O. „Centrul de Cooperare Sud”

43 de persoane strămutate,
consiliate juridic

sesiuni de informare „Accesul
la justiție” pentru 57 de
persoane, organizate

1 weekend juridic pentru 16
mame strămutate cu copii,
desfășurat

A.O. „Centrul de Cooperare Sud” a acordat consiliere individuală **pentru 43 de persoane strămutate din Ucraina**, stabilite în Căușeni și Ștefan Vodă, în probleme de ordin juridic, acces la asistența financiară, servicii medicale sau angajare în câmpul muncii.

De asemenea, asociația a organizat două sesiuni de informare „Accesul la justiție – bariere și soluții” **pentru 57 de persoane, inclusiv 13 mame cu copii din comunitatea gazdă și 44 de persoane strămutate**. Astfel, într-o manieră interactivă și participativă, beneficiarii au obținut cunoștințe juridice și au dobândit abilități importante pentru a se putea informa corect.

A fost organizat un weekend juridic pentru **16 mame strămutate cu copii**. Participantele au obținut cunoștințe noi despre violența în bază de gen, au aflat unde să solicite sprijin pentru a face față situațiilor de criză. Au fost abordate și subiecte cu privire la încadrarea copiilor ucraineni în sistemul de învățământ din Republica Moldova.

➤ A.O. Centrul de Resurse pentru Tineret „DACIA”

29 de persoane strămutate din Ucraina, consiliate juridic

Școala de justiție, cu participarea a 35 de fete și femei din comunitate și persoane strămutate din Ucraina, organizată

2 sesiuni de informare „Accesul la justiție - bariere și soluții”, organizate

30 de femei și fete din rândul localnicilor și al refugiaților, informate cu privire la procedurile juridice și drepturile lor

La sesiunile de informare „Accesul la justiție – bariere și soluții” participantele, 30 de fete și femei strămutate din Ucraina, au fost informate despre drepturile lor și procedurile juridice din Republica Moldova. La fel, au aflat cum să-și rezolve unele probleme de ordin juridic sau legate de integrarea lor în comunitate.

Școala de justiție pentru fete și femei

„Școala de Justiție pentru fete și femei” a reprezentat un program intensiv de formare dedicat fetelor și femeilor, cu scopul de a le spori înțelegerea drepturilor omului și a mecanismelor de protecție a drepturilor omului, precum și a sistemului de justiție din Republica Moldova.

Instruirea, la care au participat 35 de fete și femei din Soroca, precum și femei strămutate din Ucraina, s-a desfășurat pe parcursul a patru zile, fiecare zi având un subiect distinct pentru discuții. În prima zi a fost abordată tema drepturilor omului, participantele fiind informate despre sistemul internațional și național de protecție a drepturilor omului, unde pot apela pentru a-și revendica drepturile și care sunt sursele sigure din care se pot documenta la acest subiect.

Cea de-a doua zi a școlii a adus în prim-plan problema violenței în familie. Participantele au aflat care sunt tipurile de violență, cum pot identifica un potențial agresor, unde urmează să apeleze victimele violenței în bază de gen, cum pot fi prevenite cazurile de violență în familie.

În cea de-a treia zi a școlii de justiție s-a vorbit despre problema bullying-ului. Participantele au învățat să recunoască profilul agresorului și cel al victimei bullying-ului. De asemenea, au fost examinate consecințele grave pe care le poate avea bullying-ul asupra victimelor.

Ultima zi a școlii de justiție s-a axat pe prevenirea traficului de ființe umane. Fetele și femeile au învățat cum să-și formeze deprinderi de viață pentru a se proteja de acest fenomen periculos. Au discutat despre factorii de risc și vulnerabilitatea față de traficul de persoane, au aflat unde se pot adresa pentru a ajuta o victimă a traficului de persoane și cum pot contribui la prevenirea acestui flagel.

➤ A.O. „Vesta”

84 de consultații individuale, acordate persoanelor strămutate din Ucraina

135 de beneficiari/re, consiliați/te (99 de femei, 22 de bărbați și 14 copii) în probleme de ordin juridic, financiar sau privind angajarea în câmpul muncii

3 sesiuni de informare, cu participarea a 66 de beneficiari/re, organizate la subiecte privind mecanismul de protecție temporară, cultura și tradițiile comunității locale

Timp de trei luni, aproximativ 200 de persoane refugiate din Ucraina, care locuiesc în raioanele Comrat și Ceadâr-Lunga, au devenit beneficiari/re ai/ale proiectului.

În cadrul sesiunilor de informare, persoanele strămutate din regiunile Odesa, Dnipropetrovsk, Kherson și Mykolaiv, care locuiesc în prezent pe teritoriul raioanelor Comrat și Ceadâr-Lunga, au fost informate privind mecanismul de protecție temporară, tradițiile și cultura comunităților locale.

Acestea au solicitat experților proiectului sprijin în problemele legate de înregistrarea pentru protecția temporară, procedura de prezentare a documentelor, completarea declarației pe propria răspundere, drepturile și obligațiile beneficiarilor de protecție temporară pe teritoriul Republicii Moldova.

Participanții și participantele au beneficiat și de consiliere psihologică, acordată de către psihologul proiectului, în probleme ce vizează suportul social-psihologic, relațiile copil-părinte, conflictele interpersonale, sănătatea sexuală și reproductivă.

Sesiunile de informare realizate au avut drept scop informarea și abilitarea juridică a persoanelor strămutate din Ucraina, precum și contribuirea la coeziunea socială și integrarea acestora în comunitățile gazdă.

➤ A.O. „ANIMA”

6 sesiuni de informare
juridică pentru 89 de
participanți/te, organizate

70 de persoane strămutate
din Ucraina au beneficiat
de serviciile proiectului
(54 de femei,
5 bărbați și 9 copii)

3 weekend-uri de drept
pentru 15 femei și 5 copii,
desfășurate

În timpul sesiunilor de informare, s-a vorbit despre sistemul de drept, procedurile juridice din Republica Moldova și mecanismul de protecție temporară.

A.O. Centrul de Instruire și Dezvoltare Personală „ANIMA” din municipiul Bălți a organizat două evenimente cu genericul „Accesul la justiție - bariere și soluții” și „Law weekends with mothers and children”. Activitățile au fost desfășurate la AntiCafeneaua din Bălți, subiectele discutate fiind protecția temporară și dreptul la ședere provizorie, dificultățile cu care se confruntă persoanele strămutate din Ucraina stabilite în Republica Moldova în procesul de integrare în comunitate, drepturile fundamentale ale străinilor în țara noastră.

S-a vorbit și despre modul în care mamele și copiii refugiați pot beneficia de servicii juridice adecvate, inclusiv asistență în materie de azil, protecție și discriminare, dreptul la educație și asistență medicală. Printre subiectele abordate au mai fost încadrarea copiilor ucraineni în sistemul educațional din Republica Moldova, setul de acte și etapele necesare de parcurs, dar și problemele care apar în perioada crizei adolescenței și schimbarea sistemului de valori al tinerilor.

Informația cu caracter juridic a fost adusă la cunoștința participanților participantelor într-o formă accesibilă, cu utilizarea unor teste interactive și jocuri de socializare. Beneficiarii/ele s-au implicat activ în identificarea soluțiilor corecte, propuse de formatori.

➤ A.O. „Pas cu Pas regiunea Sud”

42 de persoane strămutate din Ucraina și 65 de localnici vulnerabili au beneficiat de serviciile proiectului (82 de femei și 25 de bărbați)

2 sesiuni de informare „Accesul la justiție” pentru 40 de participanți/te, organizate

2 evenimente „Law Weekend for mothers with children” pentru 40 de mame cu copii, organizate

25 de beneficiari/re, consiliați/te în probleme de ordin juridic, privind angajarea la muncă și accesul la servicii de protecție socială

La sesiunile „Law Weekend for mothers with children” s-a vorbit despre drepturile copilului și accesul la justiție. Participantele au fost familiarizate cu aspectele cheie și prevederile din Constituția Republicii Moldova, legislația privind drepturile copilului, mecanismele de protecție a acestora, accesul la justiție și instituțiile naționale și internaționale pentru drepturile copilului, responsabile de asigurarea acestui acces. Prin tehnici interactive și studii de caz au fost identificate cauzele, impactul și posibilele soluții pentru prevenirea discriminării și asigurarea respectării drepturilor copiilor.

În cadrul discuțiilor, participantele s-au referit la unele situații de posibilă încălcare a drepturilor copiilor, care au fost analizate de către trainerii din perspectivă juridică.

De asemenea, aceștia au consiliat mamele privitor la acțiunile care urmează a fi întreprinse în astfel de cazuri.

La cele două sesiuni de informare „Accesul la justiție” s-a discutat despre drepturile omului, cum acestea pot fi respectate, dar și despre dreptul și mecanismele de acces la justiție. Moderatorii sesiunii au combătut miturile privitor la faptul că suportul acordat persoanelor refugiate ar afecta realizarea drepturilor cetățenilor moldoveni și s-ar răsfrânge negativ asupra comunităților locale prin aplicarea unor presiuni fiscale sporite.

Proiectul „Îmbunătățirea accesului la justiție pentru a trăi în demnitate” este implementat de PNUD Moldova în parteneriat cu CDA, cu sprijinul financiar al Germaniei. Obiectivele acestuia sunt îmbunătățirea accesului la servicii și remedii legale pentru refugiați și comunități-gazdă la soluționarea plângerilor cu care se confruntă, inclusiv în contextul măsurilor de protecție temporară, sporirea gradului de informare a persoanelor strămutate cu privire la drepturile și obligațiile lor.